

Lad universiteterne gøre det, de er bedst til

Temanummer: Universitetsstuderende og deres uddannelser

Universiteternes kerneopgave er både enkel og uhyre kompleks. Den handler om at forske og uddanne dygtige kandidater og om at skabe mulighederne for en bedre fremtid. Desværre ser vi en udvikling, hvor der på den ene side er en manglende politisk vilje til at investere i universiteterne, og på den anden side er konstante ønsker om reformer og forandringer. Den cocktail risikerer at spænde ben for universiteternes udvikling og kerneopgave.

Store udfordringer

Langt hovedparten af de store fremskridt, vi som mennesker har frembragt, har rod i den videnskabelige metode og i forskningen. Det er kernen i universiteterne, at vores forskere skaber ny viden sammen med samfund, erhvervs- liv og studerende. Den viden skaber grundlaget for nye forståelser og for at håndtere fremtidens store udfordringer.

De store udfordringer i verden er både stigende i omfang og i kompleksitet. Vi står med en uomgængelig opgave med at skabe den grønne omstilling. Vi skal omstille os og hjælpe resten af verden med at gøre det samme. Vi skal udnytte jordens ressourcer bedre, vi skal håndtere klimaforandringer, og vi skal udvikle nye teknologier hurtigt.

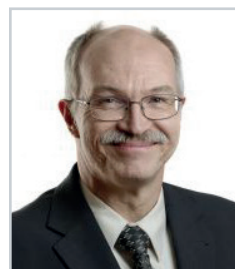
Samtidig lurer nye farer. Vi har lige gennemlevet en global pandemi, som har understreget, hvordan ny viden, teknologi og en veluddannet befolkning giver os bedre muligheder for at håndtere store udfordringer.

Vi ser også en verden, som opdeler sig mere. En mere usikker verden, som stiller nye krav til vores fødevarer sikkerhed, forsynings sikkerhed og infrastruktur, og som også udfordrer os på vores eksistens.

Det er universiteternes forskning og uddannelse på alle hovedområder, der klæder morgendagens eksperter, samfund og virksomheder på til at handle bedst muligt og løse også det, der kommer.

Økonomien halter

Spørgsmålet er, om vi er helt sikre på, at universiteterne har rammerne til at klæde de studerende på til fremtiden? Allerede for flere år siden blev der

ANDERS BJARKLEV

Formand for Danske
Universiteter og rektor,
DTU,
aeka@dm.dk

brugt færre penge på de danske universiteter end i de lande, vi normalt sammenligner os med. Siden har vi set besparelser på trecifrede millionbeløb på uddannelserne. De midler er ikke kommet tilbage. Midlerne per studerende har været faldende siden 2015. Det giver os svære betingelser.

Dertil kommer, at der er brug for øgede investeringer i uddannelserne på universiteterne til at gøre mere og andet, end vi tidligere har gjort.

I Danske Universiteter ønsker vi en investering i morgendagens kompetencer, for det er helt nødvendigt, at der bliver integreret viden om ny teknologi, digitale og grønne kompetencer i flere uddannelser. Det kræver efteruddannelse til underviserne på tværs af fag.

Vi udvikler løbende uddannelserne, som allerede har en kernefaglighed på det digitale og teknologiske område, så studerende i øget omfang får adgang til de nyeste værktøjer og teknologier. Det er disse kompetencer hos nutidens studerende, der afgør danske virksomheders konkurrencekraft, om vi lykkes med den grønne omstilling og i sidste ende levevilkårene i Danmark.

Den politiske reformiver

Bevillingerne er skåret, og samtidig synes lysten til politisk at eksperimentere med universiteternes virke til at være historisk stor.

Siden 2003 har der været 29 reformer, og særligt i de senere år er tempoet taget til. Senest handlede det om nedskalering af uddannelser i de større byer og flere udbud udenfor. Det faldt på plads i starten af foråret. Og nu, få uger senere, har endnu en kommission, Reformkommissionen, foreslået omkalfatringer af uddannelserne, afkortning, nyt optagesystem m.m.

På universiteterne er vi ikke bange for forandringer eller nye måder at gøre tingene på. Det er faktisk en del af vores DNA at skabe forandring og udvikling. Men store politiske reformer et par gange om året trækker ressourcer væk fra vores kerneopgaver. Vi bruger gode kræfter på at imødekomme og implementere politiske signaler, som kunne have været anvendt på at klæde vores studerende bedre på og give dem bedre uddannelser. Dertil kommer, at de sidste 20 års regelændringer lag på lag giver mindre fleksible rammer for, at institutionerne selv kan justere og optimere uddannelserne.

Vi har dygtige medarbejdere på universiteterne, der kan holde mange i bolde i luften på samme tid og vores undervisere og forskere formår at udføre deres vigtige arbejde – også på trods. Vi kan fortsat være stolte af, at dansk forskning og danske universitetsuddannelser regnes blandt nogle af de bedste i verden. Men når man kobler nye vidensbehov inden for digitalisering og ny teknologi, store globale udfordringer med besparelser og reformiver, er der fare for, at vores studerende ikke får det udbytte, vi havde håbet, de ville.

Derfor skal der herfra lyde et beskedent ønske til det politiske system. Det er godt, at der er interesse for universiteterne og vores uddannelser, men den konstante reformiver risikerer at få negative konsekvenser. Vi skal huske, at universiteterne er sat i verden for at forske og uddanne og skabe en bedre fremtid.

Lad os investere i universitetsuddannelserne, ikke for universiteternes skyld, men for at skabe en bedre fremtid. Og hvis den politiske vilje til det fortsat mangler, så lad os på universiteterne i det mindste få ro til at fokusere på det, vi er bedst til.